

**Reglement werkwijze voor de raad van commissarissen van
Woningstichting Weststellingwerf te Wolvega**

Inhoudsopgave

Artikel   Onderwerp

- 1   Vaststelling en reikwijdte reglement
- 2   Taak van de raad van commissarissen
- 3   Samenstelling, deskundigheid en onafhankelijkheid van de raad van commissarissen
- 4   Voorzitter en vice-voorzitter
- 5   De raad van commissarissen en commissies
- 6   (Her)benoeming, zittingsperiode, schorsing of ontslag en aftreden van leden van de raad van commissarissen
- 7   Bezoldiging raad van commissarissen
- 8   Introductie programma, doorlopende training en opleiding
- 9   Vergaderingen van de raad van commissarissen (agenda, telefonisch vergaderen, deelname, notulen)
- 10   Besluiten van de raad van commissarissen (stemmen, onderwerpen ter discussie)
- 11   Tegenstrijdige belangen
- 12   Klokkeluiders
- 13   Informatie, relatie met de directeur bestuurder
- 14   Relatie tot de externe accountant
- 15   Relatie met de Ondernemingsraad
- 16   Maatschappelijke verantwoording en beleidsbeïnvloeding door belanghebbenden
- 17   Naleving en handhaving van de code
- 18   Externe verantwoording
- 19   Incidentele buitenwerkingstelling, wijziging

Bijlagen

- A   Profielschets van de omvang en samenstelling voor de raad van commissarissen
- B   Introductieprogramma voor leden Raad van Commissarissen

Dit reglement is vastgesteld door de raad van commissarissen van Woningstichting Weststellingwerf op 5 juni 2009

Artikel 1 Vaststelling en reikwijdte reglement

- 1.1 Dit reglement dient ter aanvulling op de regels en voorschriften, die op de raad van commissarissen van toepassing zijn op grond van Nederlands recht of de statuten van Woningstichting Weststellingwerf.
- 1.2 Bij dit reglement zijn de volgende bijlagen gevoegd, welke integraal onderdeel uitmaken van dit reglement:
Bijlage A: de profielschets van de omvang en samenstelling voor de raad van commissarissen;
Bijlage B: introductieprogramma voor leden van de raad van commissarissen.
- 1.3 De raad van commissarissen heeft op 5 juni 2009 verklaard:
  - a) Toepassing te geven aan, en zich gebonden te achten aan de verplichtingen van dit reglement dat op hem en zijn afzonderlijke leden van toepassing is.
  - b) Bij toetreding van nieuwe leden van de raad van commissarissen, deze leden een verklaring te laten afleggen als hiervoor in lid a) omschreven.
- 1.4 De directeur bestuurder van Woningstichting Weststellingwerf heeft bij besluit, genomen op ....., verklaard toepassing te geven aan, en zich gebonden te achten aan verplichtingen van, dit reglement voor zover dat op hem/haar van toepassing is.
- 1.5 Bij toetreding van een nieuwe directeur bestuurder, zal de RvC deze een verklaring als bedoeld in het vorige lid laten afleggen.

Artikel 2 Taak van de raad van commissarissen

- 2.1 De directeur bestuurder en de raad van commissarissen zijn verantwoordelijk voor de inrichting en toepassing van de governance van de Stichting. In het bijzonder heeft de raad van commissarissen tot taak toezicht te houden op de directeur bestuurder en op de algemene gang van zaken in de corporatie en de met haar verbonden onderneming en staat de directeur bestuurder met raad terzijde. De raad van commissarissen richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de corporatie en de met haar verbonden onderneming en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van de bij de corporatie betrokkenen af. De raad van commissarissen is zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren. De raad van commissarissen beslist over benoeming, beloning, schorsing en ontslag van de directeur bestuurder.
- 2.2 Tot de taak van de raad van commissarissen wordt onder meer gerekend:
  - a) Het houden van toezicht en (al dan niet voorafgaande) controle op, en het adviseren van, de directeur bestuurder omtrent:
    - (I) de realisatie van de doelstellingen van Woningstichting Weststellingwerf;
    - (II) de strategie en de risico's verbonden aan de activiteiten van Woningstichting Weststellingwerf;
    - (III) de opzet en werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen;
    - (IV) het kwaliteitsbeleid;
    - (V) de kwaliteit van de maatschappelijke verantwoording als voorzien in hoofdstuk V van de Code (maatschappelijke verantwoording en beleidsbeïnvloeding door belanghebbenden);
    - (VI) het financiële verslaggevingproces;
    - (VII) de naleving van toepasselijke wet en regelgeving.
  - b) Het in samenwerking met de directeur bestuurder openbaar maken, naleven en handhaven van de corporate governance structuur van Woningstichting Weststellingwerf.
  - c) Het goedkeuren van het strategisch plan, het ondernemingsplan, de begroting inclusief meerjarenprognose, het treasuryjaarplan alsmede het bezoldigingsbeleid (gezamenlijk het toezichtskader).
  - d) Het goedkeuren en ondertekenen van de jaarrekening.
  - e) Het selecteren en benoemen van de externe accountant van Woningstichting Weststellingwerf alsmede het vaststellen van de beloning van de externe accountant.
  - f) Het selecteren van een visitatiebureau.

- g) Het selecteren, benoemen en ontslaan van de directeur bestuurder, het vaststellen van het bezoldigingsbeleid voor de directeur bestuurder, het vaststellen van de bezoldiging (met inachtneming van voornoemd bezoldigingsbeleid) en de contractuele arbeidsvoorwaarden van de directeur bestuurder.
- h) Het selecteren en ter benoeming voordragen van commissarissen alsmede het voorstellen en vaststellen van de vergoeding voor de raad van commissarissen.
- i) Het evalueren en beoordelen van het functioneren van de directeur bestuurder en de raad van commissarissen alsmede van hun individuele leden (met inbegrip van een beoordeling van de profielschets voor de raad van commissarissen en het introductie-, opleidings- en trainingsprogramma (zie de artikelen 3.1 en 8).
- j) Het in behandeling nemen van, en beslissen omtrent, gemelde potentiële tegenstrijdige belangen als bedoeld in artikel 11 tussen Woningstichting Weststellingwerf enerzijds en de directeur bestuurder, leden van de Raad van Commissarissen en de externe accountant anderzijds.
- k) Het in behandeling nemen van, en beslissen omtrent, gemelde vermeende onregelmatigheden die het functioneren van de directeur bestuurder betreffen als bedoeld in artikel 12.

- 2.3 De raad van commissarissen zal jaarlijks na afloop van het boekjaar als onderdeel van het jaarverslag een verslag over het functioneren en de werkzaamheden van de raad van commissarissen en zijn commissies in dat boekjaar opstellen en publiceren (zie ook artikel 18).

Artikel 3 Samenstelling, deskundigheid en onafhankelijkheid van de raad van commissarissen

- 3.1 Woningstichting Weststellingwerf heeft een raad van commissarissen.

De raad van commissarissen stelt een profielschets van zijn omvang en samenstelling op, rekening houdende met de aard van de corporatie, haar werkzaamheden en de gewenste deskundigheid, ervaring en onafhankelijkheid van zijn leden. De profielschets wordt in overleg met de directeur bestuurder vastgesteld. De huidige profielschets van de raad van commissarissen is weergegeven in Bijlage A bij dit reglement.

Huurders van Woningstichting Weststellingwerf, en/of de in het belang van die huurders werkzame organisaties, hebben het recht voor twee zetels een persoon uit hun kring aan de raad van commissarissen voor te dragen voor benoeming in de raad van commissarissen. Deze voordracht is bindend. Bij hun voordracht nemen huurders van Woningstichting Weststellingwerf, en de in het belang van die huurders werkzame organisaties, de door de raad van commissarissen vastgestelde profielschets in acht.

De raad van Commissarissen beoordeelt of de kandidaat aan het profiel voldoet. Indien de raad van commissarissen van oordeel is dat dit niet het geval is hebben huurders van de Woningstichting Weststellingwerf, en de in het belang van die huurders werkzame organisaties, het recht een nieuwe kandidaat aan de raad van commissarissen voor benoeming in de raad van commissarissen voor te dragen.

Blijft een voordracht door huurders van Woningstichting Weststellingwerf, en de in het belang van die huurders werkzame organisaties, achterwege, dan is de raad van commissarissen bevoegd zelf in de vacature te voorzien.

- 3.2 De samenstelling van de raad van commissarissen zal zodanig zijn dat de combinatie van ervaring, deskundigheid en onafhankelijkheid van zijn leden voldoet aan de profielschets zoals weergegeven in bijlage A, de governance code woningcorporaties, en de statuten.
- 3.3 De raad van commissarissen kan één of meer leden als gedelegeerd commissaris aanwijzen. Een gedelegeerd lid van de raad van commissarissen is een lid van de raad van commissarissen met een bijzondere taak. De delegatie kan niet verder gaan dan de taken die de raad van commissarissen zelf heeft en omvat niet het besturen van Woningstichting Weststellingwerf; zij strekt tot intensiever toezicht en advies en meer geregeld overleg met de directeur bestuurder. De delegatie is slechts van tijdelijke aard. De delegatie kan niet de taak en bevoegdheid van de raad van commissarissen wegnemen. Het gedelegeerd lid blijft lid van de raad van commissarissen.

Artikel 4 Voorzitter en vice-voorzitter

- 4.1 De raad van commissarissen benoemt één van zijn leden tot voorzitter. De termijn als voorzitter bedraagt vier jaar, waarna herbenoeming kan plaats vinden, rekening houdend met de maximale zittingstermijn.

De voorzitter van de raad van commissarissen:

- bereidt (in overleg met de directeur bestuurder) de agenda van de vergadering voor;
- leidt de vergaderingen van de raad;
- ziet toe op het goed functioneren van de raad van commissarissen;
- is namens de raad van commissarissen het voornaamste aanspreekpunt voor de directeur bestuurder;
- initieert de evaluatie van het functioneren van de raad van commissarissen en van het functioneren van de directeur bestuurder;
- treedt namens de raad van commissarissen naar buiten op.

De voorzitter streeft naar een optimale participatie van de leden van de raad bij de werkzaamheden van de raad van commissarissen. De voorzitter coördineert alle activiteiten van de raad van commissarissen.

Woningstichting Weststellingwerf draagt zorg voor een adequate ondersteuning van de voorzitter van de raad van commissarissen (informatie, agendering, evaluatie, introductie nieuwe leden, et cetera).

- 4.2 De voorzitter van de raad van commissarissen ziet erop toe dat:

- a) De leden van de raad van commissarissen tijdig de informatie ontvangen die nodig is voor de goede uitoefening van hun taak.
- b) Voldoende tijd bestaat voor de beraadslaging en besluitvorming door de raad van Commissarissen.
- c) De commissie van de raad van commissarissen naar behoren functioneert.
- d) De directeur bestuurder en de leden van de raad van commissarissen tenminste jaarlijks worden beoordeeld op hun functioneren.
- e) De contacten van de raad van commissarissen met de directeur bestuurder en ondernemingsraad naar behoren verlopen.
- f) De commissarissen hun introductie- en opleidings- of trainingsprogramma volgen.
- g) Uit het midden van de raad een vice-voorzitter wordt gekozen. De termijn als vice-voorzitter bedraagt vier jaar, waarna herbenoeming kan plaatsvinden, rekeninghoudend met de maximale zittingstermijn.

Tot zijn taak behoort mede:

- a) Het ontvangen van, en het beslissen omtrent, meldingen van potentiële tegenstrijdige belangen als bedoeld in artikel 11.
- b) Het ontvangen van, en beslissen omtrent, gemelde vermeende onregelmatigheden die het functioneren van de directeur bestuurder betreffen als bedoeld in artikel 12.

- 4.3 De voorzitter van de raad van commissarissen is geen voormalig bestuurder van Woningstichting Weststellingwerf.

- 4.4 De directeur bestuurder functioneert als secretaris van de raad van commissarissen. Het secretariaat functioneert onder verantwoordelijkheid van de voorzitter van de raad van commissarissen.

De voorzitter ziet erop toe dat de secretaris beschikt over een archief waarin alle notulen, andere vergaderstukken alsmede alle correspondentie en overige documentatie de raad van commissarissen betreffende worden bewaard, met uitzondering van die documentatie waarvan de voorzitter een afzonderlijke bewaring verlangt.

Artikel 5 De raad van commissarissen en commissies

- 5.1 De raad van commissarissen heeft een selectie- en remuneratiecommissie ingesteld. De commissie wordt door de raad van commissarissen uit zijn midden in- en samengesteld. De taak van de commissie is om de besluitvorming van de raad van commissarissen voor te bereiden. De raad van commissarissen blijft verantwoordelijk voor besluiten, ook als deze zijn voorbereid door de selectie- en remuneratiecommissie. De commissie handelt binnen de door de raad van commissarissen gestelde richtlijnen.
- 5.2 De selectie- en remuneratiecommissie heeft in ieder geval de volgende taken:
- a) Doen van voorstellen aan de raad van commissarissen betreffende:
    - het te voeren bezoldigingsbeleid ten aanzien van directeur bestuurder,
    - de hoogte van de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden van de directeur bestuurder,
    - de bezoldiging van de leden van de raad van commissarissen,
    - de benoeming of de herbenoeming van de leden van de raad van commissarissen,
    - de benoeming of herbenoeming van de directeur bestuurder.
  - b) Het voeren van functionerings- of beoordelingsgesprekken met de directeur bestuurder.
  - c) Het opmaken van een beoordelings- en remuneratierapport waarin tenminste is opgenomen een evaluatie van de prestaties van de directeur bestuurder over het afgelopen jaar en de doelstellingen en afspraken voor het volgend jaar.
- 5.3 De selectie- en remuneratiecommissie houdt de raad van commissarissen tijdig en adequaat op de hoogte van haar werkzaamheden.

Artikel 6 (Her)benoeming, zittingsperiode, schorsing of ontslag en aftreden van leden van de raad van commissarissen

- 6.1 De leden van de raad van commissarissen worden benoemd op de wijze als voorzien in artikel 11 van de statuten van Woningstichting Weststellingwerf. De zittingsperiode van een lid kan nooit langer zijn dan drie vierjaarstermijnen.
- 6.2 De raad van commissarissen zal een rooster van aftreden opstellen om te voorkomen, voor zover mogelijk, dat herbenoemingen tegelijkertijd plaatsvinden. Het huidige rooster van aftreden is weergegeven in Bijlage B bij dit reglement. Onverminderd artikel 6.5 zullen leden van de raad van commissarissen aftreden overeenkomstig het rooster van aftreden. Dit rooster van aftreden wordt geplaatst op de website.
- 6.3 Een lid van de raad van commissarissen wordt niet herbenoemd dan nadat de selectie- en remuneratiecommissie hierover advies heeft uitgebracht aan de raad van commissarissen. Hiertoe zal de voorzitter van de selectie- en remuneratiecommissie, de directeur bestuurder, de voorzitter van de raad van commissarissen en de overige leden van de raad van commissarissen, elk afzonderlijk, consulteren over de wenselijkheid van de herbenoeming. Hierbij zijn van belang het functioneren gedurende de afgelopen zittingsperiode en het alsdan geldende profiel van de raad van commissarissen.
- Als het de herbenoeming van één van de leden van de selectie- en remuneratie commissie betreft, zal tijdelijk een ander lid van de raad van commissarissen tot lid van de selectie- en remuneratiecommissie worden benoemd. Het lid van de selectie- en remuneratiecommissie dat voor herbenoeming voorligt, treedt tijdelijk terug uit de selectie- en remuneratiecommissie.
- In het besluit tot herbenoeming worden mede de gronden genoemd waarop de raad van commissarissen tot zijn besluit is gekomen. De raad van commissarissen beraadt zich over (her)benoeming buiten aanwezigheid van betrokkene.
- 6.4 Bij vacatures in de raad van commissarissen zal de raad op basis van het profiel overgaan tot een wervingsprocedure waarbinnen kandidaten in een openbare kennisgeving worden opgeroepen. In bijzondere situaties, door de raad van commissarissen te beoordelen, kan openbare kennisgeving achterwege blijven. De raad van commissarissen doet opgave van deze bijzondere situatie in haar verslag.
- 6.5 Een lid van de raad van commissarissen treedt tussentijds af bij onvoldoende functioneren, structurele onverenigbaarheid van belangen of wanneer dit anderszins naar het oordeel van de raad van commissarissen is geboden.

- 6.6 De raad van commissarissen schorst of ontslaat een lid van de raad van commissarissen als bedoeld in artikel 16 van de statuten niet voordat de voorzitter van de raad van commissarissen de overige leden van de raad van commissarissen, elk afzonderlijk, daarover heeft geconsulteerd.
- Als de voorgenomen schorsing of het voorgenomen ontslag de voorzitter betreft, consulteert de vice-voorzitter, buiten aanwezigheid van de voorzitter, de overige leden van de raad van commissarissen elk afzonderlijk, over het voornemen tot ontslag of schorsing.
- Het besluit tot schorsing of ontslag wordt, met vermelding van de gronden onmiddellijk aan het desbetreffende lid van de raad van commissarissen schriftelijk bevestigd.
- 6.7 Het lid van de raad van commissarissen dat tijdelijk voorziet in de rol van directeur bestuurder, bij belet en ontstentenis van de directeur bestuurder, treedt voor deze periode uit de raad van commissarissen om de taken van de directeur bestuurder op zich te nemen.

Artikel 7 Bezoldiging raad van commissarissen

- 7.1 De raad van commissarissen stelt de bezoldiging van de leden van de raad van commissarissen vast op basis van de adviesregeling honorering toezichthouders woningcorporaties. Herziening van de bezoldiging vindt één maal per drie jaar plaats.
- Indien de commissarissen omzetbelasting over hun vergoeding in rekening dienen te brengen, wordt deze geacht in de vastgestelde bezoldiging te zijn begrepen. De bezoldiging wordt aan het einde van elke maand in twaalf gelijke delen door Woningstichting Weststellingwerf voldaan.
- 7.2 De raad van commissarissen kan aan een lid van de Raad een vergoeding naar redelijkheid en billijkheid toekennen voor werkzaamheden die een normale vervulling van zijn taak substantieel te boven gaan.
- 7.3 De kosten die redelijkerwijs gemaakt moeten worden om de vergaderingen van de raad van commissarissen bij te wonen worden vergoed volgens de geldende normen van Woningstichting Weststellingwerf. Indien en voor zover de leden van de raad van commissarissen andere kosten maken in het uitoefenen van hun functie, worden deze kosten vergoed, indien de raad van commissarissen daartoe besluit.
- 7.4 Woningstichting Weststellingwerf verstrekt aan de leden van de raad van commissarissen geen persoonlijke leningen of garanties.
- 7.5 Woningstichting Weststellingwerf vrijwaart de leden van de raad van commissarissen van enige aansprakelijkheid en zal op haar kosten ten behoeve van de leden van de raad van commissarissen een genoegzame aansprakelijkheidsverzekering afsluiten. Een afschrift van de geldende polisvoorwaarden zal op verzoek aan de leden van de raad van commissarissen ter beschikking worden gesteld.

Artikel 8 Introductie programma, doorlopende training en opleiding

- 8.1 Alle leden van de raad van commissarissen volgen na benoeming een door Woningstichting Weststellingwerf samengesteld introductieprogramma, zoals weergegeven in bijlage B.
- 8.2 De raad van commissarissen beoordeelt jaarlijks op welke onderdelen leden van de raad van commissarissen gedurende hun benoemingsperiode behoefte hebben aan nadere training of opleiding. De directeur bestuurder speelt hierin een faciliterende rol.

Artikel 9 Vergaderingen van de raad van commissarissen (agenda, telefonisch vergaderen, deelname, notulen)

- 9.1 De raad van commissarissen zal tenminste ieder kalenderkwartaal tenminste één vergadering houden en voorts zo dikwijls als de voorzitter, één van zijn leden, de directeur bestuurder, zulks nodig achten.
- De vergaderingen zullen in de regel worden gehouden ten kantore van Woningstichting Weststellingwerf, maar mogen ook elders plaatsvinden.
- 9.2 Bij frequente afwezigheid wordt het betreffende lid van de raad van commissarissen daarop door de voorzitter aangesproken en om uitleg verzocht. Het verslag van de raad van commissarissen vermeldt welke leden van de raad van commissarissen frequent bij vergaderingen afwezig zijn geweest.

- 9.3 Tenzij de raad van commissarissen anders besluit, zullen de vergaderingen van de raad van commissarissen worden bijgewoond door de directeur bestuurder met uitzondering van de vergaderingen die handelen over:
- a) De beoordeling van het functioneren van de directeur bestuurder en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden alsmede de beloning en de opvolging van de directeur bestuurder.
  - b) De beoordeling van het functioneren van de raad van commissarissen en zijn individuele leden en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden.
  - c) De potentiële tegenstrijdige belangen van de directeur bestuurder als bedoeld in artikel 11.
- De externe accountant van de stichting zal deelnemen aan elke vergadering van de raad van commissarissen waarin het onderzoek van de jaarrekening en haar goedkeuring aan de orde worden gesteld.
- De externe accountant ontvangt de financiële informatie die ten grondslag ligt aan de vaststelling van halfjaarcijfers en, indien van toepassing, kwartaalcijfers en/of overige tussentijdse berichten en wordt in de gelegenheid gesteld om op alle informatie te reageren.
- 9.4 Vergaderingen zullen worden bijeengeroepen door de voorzitter van de raad van commissarissen. De agenda van de vergadering van de raad van commissarissen wordt samengesteld door de voorzitter in samenspraak met de directeur bestuurder.
- De voorzitter maakt jaarlijks voor het begin van het jaar een vergaderschema op. De agenda (en de vergaderstukken) van te bespreken onderwerpen zal tenminste zeven dagen voor aanvang van de vergadering aan de leden van de raad van commissarissen en de directeur bestuurder worden verstrekt. De directeur bestuurder is belast met de organisatie van de vergadering.
- 9.5 Het secretariaat van de raad van commissarissen verzorgt de notulen van de vergadering. In de regel zullen deze worden vastgesteld tijdens de eerstvolgende vergadering; indien echter alle leden van de raad van commissarissen met de inhoud van de notulen instemmen, kan de vaststelling daarvan ook eerder plaatsvinden. De notulen worden ten blijke van hun vaststelling getekend door de voorzitter en een ander lid van de raad van commissarissen.

Artikel 10 Besluiten van de raad van commissarissen (stemmen, onderwerpen ter discussie)

- 10.1 De raad van commissarissen neemt rechtsgeldige besluiten met een volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen, voor zover de statuten geen grotere meerderheid voorschrijven, met dien verstande dat leden die een tegenstrijdig belang hebben als bedoeld in artikel 11 niet meestemmen.
- 10.2 De raad van commissarissen kan buiten vergadering besluiten nemen, mits alle leden van de raad van commissarissen in de gelegenheid zijn gesteld schriftelijk, al dan niet per enig communicatiemiddel, hun mening te uiten en de andere leden van de raad daarvan kennis hebben kunnen nemen. Van aldus genomen besluiten wordt, onder bijvoeging van de ingekomen antwoorden, door de voorzitter een relaas opgemaakt, dat na ondertekening door de voorzitter bij de notulen van de volgende vergadering wordt gevoegd.
- 10.3 De raad van commissarissen bespreekt tenminste eenmaal in het jaar buiten aanwezigheid van de directeur bestuurder zowel zijn eigen functioneren als dat van zijn individuele leden en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden. De raad van commissarissen vraagt hiertoe uitdrukkelijk de visie van de directeur bestuurder ter zake en betreft deze in de bespreking. Tevens wordt het gewenste profiel, de samenstelling en competentie van de raad van commissarissen besproken alsmede de conclusies die hieraan moeten worden verbonden.
- De raad van commissarissen bespreekt voorts tenminste eenmaal buiten de aanwezigheid van de directeur bestuurder, het functioneren van de directeur bestuurder en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden en bespreekt deze conclusies met de directeur bestuurder.
- Voorts bespreekt de raad van commissarissen tenminste eenmaal per jaar de onder 2.2 genoemde onderwerpen en taakvelden.
- 10.4 De raad van commissarissen stelt overeenkomstig artikel 7 lid 5 onder n van de statuten de waarde van de investeringen vast waarboven de directeur bestuurder de voorafgaande goedkeuring van de raad van commissarissen behoeft.
- 10.5 Van het houden van de besprekingen wordt melding gemaakt in het verslag van de raad van commissarissen.

Artikel 11 Tegenstrijdige belangen

- 11.1 Elke vorm en schijn van belangenverstrengeling tussen Woningstichting Weststellingwerf en leden van de raad van commissarissen wordt vermeden.

Besluiten tot het aangaan van transacties door Woningstichting Weststellingwerf waarbij tegenstrijdige belangen van leden van de raad van commissarissen kunnen spelen, die van materiële betekenis zijn voor Woningstichting Weststellingwerf en/of voor de betreffende leden van de raad van commissarissen, behoeven de goedkeuring van de raad van commissarissen. De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor de besluitvorming over het omgaan met tegenstrijdige belangen bij de directeur bestuurder, leden van de raad van commissarissen en de externe accountant in relatie tot Woningstichting Weststellingwerf.

Het door een lid van de raad van commissarissen aanvaarden van een nevenfunctie die gezien aard of tijdsbeslag van betekenis is voor de uitoefening van de taak van commissaris behoeft voorafgaande goedkeuring van de raad van commissarissen.

Artikel 12 Klokkenluiders

- 12.1 De raad van commissarissen ziet er op toe dat de directeur bestuurder er voor zorg draagt dat werknemers zonder gevaar voor hun rechtspositie de mogelijkheid hebben te rapporteren over vermeende onregelmatigheden van algemene, operationele en financiële aard binnen Woningstichting Weststellingwerf aan hun leidinggevende of een aangewezen vertrouwenspersoon. Vermeende onregelmatigheden die het functioneren van de directeur bestuurder betreffen, worden gerapporteerd aan de voorzitter van de raad van commissarissen. Dit is geregeld in een klokkenluiderregeling, die in ieder geval op de website van Woningstichting Weststellingwerf wordt geplaatst.

Artikel 13 Informatie, relatie met de directeur bestuurder

- 13.1 De raad van commissarissen en de leden van de raad van commissarissen afzonderlijk hebben een eigen verantwoordelijkheid om van de directeur bestuurder en de externe accountant alle informatie te verlangen die de raad van commissarissen behoeft om zijn taak als toezichthoudend orgaan goed te kunnen uitoefenen. Indien de raad van commissarissen dit geboden acht kan hij informatie inwinnen van functionarissen en externe adviseurs van Woningstichting Weststellingwerf. De directeur bestuurder stelt hiervoor de nodige middelen ter beschikking. De raad van commissarissen kan verlangen dat functionarissen en externe adviseurs van Woningstichting Weststellingwerf bij zijn vergaderingen aanwezig zijn.
- 13.2 De directeur bestuurder verschaft de raad van commissarissen tijdig en (zo mogelijk) schriftelijk informatie over de feiten en ontwikkelingen aangaande Woningstichting Weststellingwerf die de raad nodig mocht hebben voor het naar behoren uitoefenen van zijn taak.
- 13.3 Binnen zes weken na afloop van ieder kwartaal ontvangt de raad van commissarissen de navolgende documenten van de directeur bestuurder in een vorm die van tijd tot tijd wordt overeengekomen tussen de raad van commissarissen en de directeur bestuurder en waarbij de directeur bestuurder deze documentatie voorziet van een toelichting:
- (Financiële) rapportage over het afgelopen kwartaal waaruit de mate van realisatie ten opzichte van de begroting blijkt, inclusief een toelichting van de directeur bestuurder.
  - Verwachting van de directeur bestuurder over de realisatie van de jaarbegroting bijgewerkt op basis van de informatie en kennis zoals op dat moment bij liet bestuur en de organisatie bekend, inclusief een toelichting van de directeur bestuurder hierop.
  - Overzicht van de in de begroting voorgenomen investeringen en de realisatie daarvan, zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve aspecten bijgewerkt tot en met het afgelopen kwartaal.
  - Verwachting van de directeur bestuurder omtrent het verdere verloop van de voorgenomen investeringen (projecten) in relatie tot de jaarbegroting;
  - Overzicht van de voorgenomen mutaties in de leningsportefeuille en de realisatie hiervan in relatie tot het investeringsverloop en de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt.
  - Voorgenomen besluiten die de goedkeuring van de raad van commissarissen behoeven.
  - Overzicht van de aanbevelingen van de externe accountant en de status van de opvolging hiervan.

- Die informatie die de raad van commissarissen van tijd tot tijd overeenkomt met de directeur bestuurder en die de raad van commissarissen noodzakelijk acht voor het uitoefenen van haar taak.
- 13.4 Onverminderd het bovenstaande, zal de directeur bestuurder de raad van commissarissen jaarlijks voorzien van:
- Een rapportage inzake de realisatie van de doelstellingen van Woningstichting Weststellingwerf.
  - De strategie (dan wel de herijking) en de risico's verbonden aan deze strategie.
  - De uitkomsten van de beoordeling door de directeur bestuurder van de opzet en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen zowel wat betreft de realisatie van de doelstellingen als het financiële verslaggevingproces en de naleving van alle relevante wet- en regelgeving, alsmede eventuele significante wijzigingen hierin.
  - Het kwaliteitsbeleid (dan wel de herijking).
  - Een begroting voor het komende jaar, inclusief een meerjarenprognose.
- Deze documenten zullen tijdig worden verstrekt opdat de raad van commissarissen uiterlijk in december van het lopende jaar daaraan zijn goedkeuring kan geven.
- 13.5 De raad van commissarissen en een lid van de raad van commissarissen kunnen buiten aanwezigheid van de directeur bestuurder ten behoeve van de uitoefening van de toezichthoudende taak overleg hebben met en informatie inwinnen bij personen binnen en buiten de organisatie.
- 13.6 Indien een lid van de raad van commissarissen de beschikking krijgt over informatie (van een andere bron dan de directeur bestuurder of de raad van commissarissen) die voor de raad van commissarissen nuttig is om diens taken naar behoren uit te oefenen, zal hij deze informatie zo spoedig mogelijk ter beschikking stellen aan de voorzitter van de raad van commissarissen. De voorzitter zal vervolgens de gehele raad van commissarissen alsmede de directeur bestuurder informeren.
- 13.7 Een lid van de raad van commissarissen heeft geen zakelijk contacten van persoonlijke aard met personen die werkzaamheden voor Woningstichting Weststellingwerf verrichten anders dan via, of mededeweten, en instemming van de directeur bestuurder .
- 13.8 Ieder lid van de raad van commissarissen zal alle informatie en documentatie die hij in het kader van zijn functie verkrijgt en die redelijkerwijs als vertrouwelijk zijn te beschouwen, als strikt vertrouwelijk behandelen en niet buiten de raad van commissarissen en de directeur bestuurder openbaar maken, ook niet na zijn aftreden.

Artikel 14 Relatie tot de externe accountant

- 14.1 De raad van commissarissen benoemt de externe accountant en stelt de beloning van de externe accountant vast. De raad van commissarissen laat zich daartoe door de directeur bestuurder adviseren.
- De raad van commissarissen ziet toe op de onafhankelijkheid van de externe accountant .
- 14.2 De externe accountant rapporteert zijn bevindingen (conform uitwerkingsbepaling IV.4.1 van de Code) betreffende het onderzoek naar de jaarrekening gelijktijdig en op dezelfde wijze aan de directeur bestuurder en de raad van commissarissen. De externe accountant woont in ieder geval de vergadering van de raad van commissarissen bij waarin over de vaststelling van de jaarrekening wordt besloten. De externe accountant kan over zijn verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening worden bevestigd door de raad van commissarissen.
- 14.3 De directeur bestuurder rapporteert jaarlijks afzonderlijk aan de raad van commissarissen over de ontwikkelingen in de relatie met de externe accountant, waaronder in het bijzonder zijn onafhankelijkheid (met inbegrip van de wenselijkheid van het verrichten van niet-controlewerkzaamheden voor Woningstichting Weststellingwerf verricht door hetzelfde kantoor). Mede op grond hiervan bepaalt de raad van commissarissen zijn benoeming van een externe accountant.
- 14.4 De externe accountant wordt benoemd voor een periode van maximaal vier jaar waarbij herbenoeming telkens voor een periode van maximaal vier jaar kan plaatsvinden. De RvC maakt tenminste eenmaal in de vier jaar een grondige beoordeling van het functioneren van de externe accountant in de diverse entiteiten en capaciteiten waarin de externe accountant fungeert. De beoordeling wordt besproken in de raad van commissarissen. De raad maakt van zijn belangrijkste bevindingen melding in het jaarverslag van de woningcorporatie.

- 14.5 De raad van commissarissen spreekt zich uit over de wenselijkheid van uitvoering van de eventueel door de accountant in het accountantsverslag en management letter gedane aanbevelingen en ziet erop toe dat deze ook daadwerkelijk door de directeur bestuurder worden opgevolgd.

Artikel 15 Relatie met de Ondernemingsraad

- 15.1 Ieder jaar komen de raad van commissarissen en de OR 1 keer, buiten aanwezigheid van de directeur bestuurder, in vergadering bijeen. In deze vergadering wordt overleg gevoerd over algemene zaken en het beleid van Woningstichting Weststellingwerf.
- 15.2 De voorzitter van de raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het onderhouden en coördineren van de contacten met de ondernemingsraad. Indien een lid van de raad van commissarissen wordt uitgenodigd voor het bijwonen van een vergadering met de ondernemingsraad, zal hij een dergelijke uitnodiging uitsluitend accepteren na voorafgaand overleg met de voorzitter.
- 15.3 Indien de directeur bestuurder voor een voorstel zowel de goedkeuring van de raad van commissarissen als een advies en/of instemming van de ondernemingsraad behoeft, zal het voorstel eerst ter goedkeuring aan de raad van commissarissen worden voorgelegd. Indien de goedkeuring wordt verkregen, wordt deze - voor zover van toepassing - verleend onder de voorwaarde van positief of niet-negatief advies of instemming van de ondernemingsraad. In de situatie dat de Ondernemingsraad een negatief advies verstrekt of haar instemming onthoudt zal de raad van commissarissen het besluit heroverwegen rekeninghoudend met de hiervoor geldende wettelijke bepalingen.
- 15.4 De directeur bestuurder bevordert dat de raad van commissarissen kennis kan nemen van de notulen van de vergaderingen van de ondernemingsraad.

Artikel 16 Maatschappelijke verantwoording en beleidsbeïnvloeding door belanghebbenden

- 16.1 Woningstichting Weststellingwerf voorziet in een vorm van overleg met de door haar benoemde belanghebbenden over het door Woningstichting Weststellingwerf voorgenomen beleid en de uitvoering daarvan. In het governance hoofdstuk in het jaarverslag verantwoordt Woningstichting Weststellingwerf de vorm van overleg die zij heeft gekozen. De door Woningstichting Weststellingwerf benoemde belanghebbenden worden tenminste eenmaal per jaar in het overleg betrokken.
- 16.2 De directeur bestuurder benoemt, na goedkeuring door de raad van commissarissen, voor iedereen kenbaar de belanghebbenden bij de maatschappelijke en volkshuisvestelijke missie en doelstellingen van Woningstichting Weststellingwerf en voert met hen actief overleg.
- 16.3 De vorm van het periodiek overleg met belanghebbenden wordt vastgesteld door de directeur bestuurder en behoeft voorafgaande goedkeuring door de raad van commissarissen.
- 16.4 Woningstichting Weststellingwerf laat zich één keer per vier jaar visiteren waarbij een gestructureerd oordeel wordt gegeven over het volkshuisvestelijk en maatschappelijk presteren. Visitatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de directeur bestuurder en raad van commissarissen.
- 16.5 Visitatie heeft betrekking op het volkshuisvestelijk en maatschappelijk presteren, op de wijze waarop belanghebbenden in de gelegenheid zijn gesteld invloed uit te oefenen op het beleid en op de kwaliteit van de governance.
- 16.6 Het visitatierapport, alsmede het standpunt terzake van directeur bestuurder en raad van commissarissen, wordt op de website van Woningstichting Weststellingwerf opgenomen zoals bedoeld in artikel 1.8 van dit reglement.
- 16.7 Het visitatierapport wordt besproken in het overleg met belanghebbenden op basis van het standpunt van directeur bestuurder en raad van commissarissen.

Artikel 17 Naleving en handhaving van de code

- 17.1 De directeur bestuurder en de raad van commissarissen zijn verantwoordelijk voor de corporate governance structuur van Woningstichting Weststellingwerf en leggen hierover verantwoording af in het jaarverslag. De hoofdlijnen van de corporate governance structuur worden elk jaar in een apart hoofdstuk in het jaarverslag uiteengezet. In dat hoofdstuk wordt tevens aangegeven in hoeverre Woningstichting Weststellingwerf de principes en de uitwerkingsbepalingen van de Code opvolgt en zo niet, waarom en in hoeverre zij daarvan afwijkt. Elke substantiële wijziging in de corporate governance structuur van Woningstichting Weststellingwerf en de naleving van de Code wordt onder een apart agendapunt ter goedkeuring aan de raad van commissarissen voorgelegd.

Artikel 18 Externe verantwoording

- 18.1 De voorzitter maakt (al dan niet daarin bijgestaan) een concept voor het verslag van de werkzaamheden van de raad van commissarissen. Het verslag wordt door de raad van commissarissen vastgesteld.
- 18.2 In het verslag komen in ieder geval de volgende onderwerpen aan de orde:
- a) De goedkeuring van de raad van commissarissen betreffende de jaarrekening, het volkshuisvestingsverslag en het jaarverslag.
  - b) De goedkeuring van de raad van commissarissen betreffende de begroting;
  - c) Het aantal keren dat de raad van commissarissen heeft vergaderd.
  - d) Vermelding van de belangrijkste elementen van het toezichtkader.
  - e) Vermelding van de meest belangrijke onderwerpen die zijn behandeld tijdens de vergaderingen van de raad van commissarissen.
  - f) Informatie omtrent eventuele benoemingen en herbenoemingen binnen de raad van commissarissen, inclusief de gevolgde procedure.
  - g) Informatie omtrent de deskundigheid en samenstelling van de raad van commissarissen, inclusief het gevolgde introductieprogramma, doorlopen trainingen en opleidingen.
  - h) Informatie omtrent de participatie van de raad van commissarissen bij de maatschappelijke verantwoording en beleidsbeïnvloeding door belanghebbenden.
  - i) Melding van de aanwezigheid van een reglement werkwijze voor de raad van commissarissen.
  - j) Informatie waarnaar verwezen wordt in de artikelen van dit reglement:
    - onafhankelijkheid van de leden van de raad van commissarissen;
    - persoonlijke informatie van de leden van de raad van commissarissen;
    - informatie over de selectie- en remuneratiecommissie;
    - informatie inzake het rooster van aftreden;
    - informatie over de bezoldiging van de leden van de raad van commissarissen;
    - informatie omtrent eventuele frequente afwezigheid bij vergaderingen van leden van de raad van commissarissen;
    - bespreking van het eigen functioneren van de raad van commissarissen en van de directeur bestuurder alsmede de specifiek benoemde toezichtstaken;
    - transacties met een tegenstrijdig belang met leden van de raad van commissarissen;
    - transacties met een tegenstrijdig belang met de directeur bestuurder;
    - benoeming van de externe accountant;
    - transacties met een tegenstrijdig belang met de externe accountant;
    - grondige beoordeling van de externe accountant;
    - informatie inzake het visitatierapport;
    - incidentele buitenwerkingstelling en wijziging van dit reglement.
  - k) Overige van belang zijnde informatie.

Artikel 19 Incidentele buitenwerkingstelling, wijziging

- 19.1 Onverminderd het bepaalde in artikel 1.2 kan de raad van commissarissen bij besluit incidenteel beslissen geen toepassing te geven aan dit reglement. Van een dergelijk besluit wordt melding gemaakt in het verslag van de raad van commissarissen.
- 19.2 Onverminderd het bepaalde in de artikel 1.2 kan de raad van commissarissen dit reglement bij besluit wijzigen. Van een dergelijk besluit wordt melding gemaakt in het verslag van de raad van commissarissen.

Samenstelling en competenties Raad van Commissarissen.

Naam organisatie	Woningstichting Weststellingwerf
Positie organisatie	Hoogste- en toezichthoudend orgaan
Doelstelling	Houdt toezicht op het beleid van de directeur bestuurder en de algemene gang van zaken in de organisatie en adviseert gevraagd en ongevraagd de directeur bestuurder.
Specifieke taken van de Raad	Goedkeuren van in de statuten genoemde (o.a. strategische) beslissingen. Gevraagd en ongevraagd adviseren van de directeur bestuurder. Vervult de werkgeversrol voor de directeur bestuurder. Zorgt mede voor een goede corporate governance
Geschatte tijdsbeslag per jaar/per lid (vergaderingen, voorbereiding en deskundigheidsbevordering en overig)	Regulier 6 vergaderingen per jaar, daarnaast enkele vergaderingen met specifiek doel. Tevens wordt aanwezigheid verwacht bij een aantal gelegenheden. Geschat tijdsbeslag 80 à 100 uur per jaar.
Samenstelling van de Raad	De Raad bestaat uit 5, 6 of zeven leden.
Competenties leden van de Raad	De leden van de Raad beschikken over de volgende competenties: <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van en affiniteit met de volkshuisvesting en de sociale doelstelling van de Woningstichting Weststellingwerf in het bijzonder. • Bestuurlijke kwaliteiten en ruime relevante ervaring met het besturen van een organisatie. • Beschikken over brede maatschappelijke visie. • Beschikken over academisch denk -en werkniveau. • Inzicht in juiste betrokkenheid en verantwoordelijkheidsverdeling. • Bereid en in staat te werken in overeenstemming met good governance. • Vermogen en instelling om als klankbord raad te geven. • Vermogen om het totale beleid op hoofdlijnen te beoordelen. • Integriteit, onafhankelijkheid en kritisch en analytisch vermogen. • Beschikken over relevant netwerk in de regio.

Deskundigheidsterreinen leden van de Raad Een lid van de Raad beschikt over één of meer van de volgende deskundigheidsterreinen:

- Maatschappij, welzijn, volkshuisvesting en leefbaarheid.
- Management, organisatie- en bedrijfskunde.
- Maatschappelijk onroerend goed en marketing.
- Bouwkunde, techniek en milieu.
- Juridisch, naleving van wet en regelgeving.
- Financiën, controle en administratieve organisatie

De voorzitter beschikt naast de competenties die alle leden van de raad dienen te bezitten over leiderscapaciteiten en het vermogen om de organisatie gezaghebbend te vertegenwoordigen. Hij dient de kennis en het gezag te bezitten om de rol van werkgever van de directeur bestuurder te vervullen. Hij dient een goede crisismanager te zijn.

Bijlage B: Introductieprogramma voor leden van de raad van commissarissen

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 8 van het "Reglement werkwijze Raad van Commissarissen van Woningstichting Weststellingwerf" ontvangen nieuwe leden de volgende introductie.

1. Algemene financiële en juridische zaken

- de statuten van WSW en alle aan haar verbonden werkmaatschappijen
- de Governance Code met de uitwerking t.b.v. WSW
- de Aedes code
- de toegangscode tot Aedes Net
- recente tekst van het BBSH

2. De financiële verslaglegging door WSW

- exemplaar van de laatst vastgestelde jaarrekening met jaarverslag van WSW en haar werkmaatschappijen
- de laatstelijk vastgestelde begroting
- het laatst vastgestelde financieel statuut
- de accountantsrapporten van de laatste jaarrekening en de tussentijdse controle's van het lopende boekjaar
- protocol werkwijze accountant en de verleende opdracht

3. Specifieke aspecten die eigen zijn aan WSW en haar activiteiten

- de klokkenluidersregeling van WSW
- het recente ondernemingsplan
- verslagen van de 3 laatstgehouden vergaderingen van de RvC
- rondgang door het werkgebied van WSW
- voorstellen nieuwe commissaris via Wooninfo
- reglement klachtencommissie WSW
- gedrags- en integriteitscode organisatie WSW
- benoemingsbrief als nieuw lid RvC
- Lijst met adresgegevens leden RvC en MT

4. De verantwoordelijkheden van een commissaris

- het “Reglement werkwijze Raad van Commissarissen van Woningstichting Weststellingwerf” met de bijlagen
- het reglement voor de Overlegcommissie van WSW
- het besluit bezoldiging leden RvC
- de arbeidsovereenkomst met taakomschrijving, direktiereglement en bezoldigingsbesluit van de directeur-bestuurder
- het recente visitatierapport
- inventarisatie van benodigde externe introductie- en opleidingscursussen
- aanmelding als persoonlijk lid bij de Vereniging Toezichthouders Woningcorporaties (VTW)

Algemeen:

De introductie geschiedt onder verantwoordelijkheid van de voorzitter van de Raad van Commissarissen, e.e.a. in overleg met de directeurbestuurder

Voor een nieuwe voorzitter van de RvC zal een aanvullend introductieprogramma worden samengesteld in overleg met de vice-voorzitter en de directeur-bestuurder.